

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 07.08.1961, sp. zn. Tzv 6/61, ECLI:CZ:NS:1961:TZV.6.1961.1

Číslo: 49/1961

Právní věta: K služobnému predpisu MNO Konanie o náhradách škody ev. zn. Zákl. -3-3, ktorý vydal minister národnej obrany podľa § 11 zák. č. 88/1952 Zb. s účinnosťou od 1. 1. 1960.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 07.08.1961

Spisová značka: Tzv 6/61

Číslo rozhodnutí: 49

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava

Předpisy: 141/1950 Sb. § 358 86/1950 Sb. § 192 88/1952 Sb. § 11 64/1956 Sb. § 244
§ 296 71/1958 Sb. § 16

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 49/1961 sb. rozh.

K služobnému predpisu MNO „Konanie o náhradách za škody“ ev. zn. Zákl.-3-3, ktorý vydal minister národnej obrany podľa § 11 zák. č. 88/1952 Zb. s účinnosťou od 1. 1. 1960.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu zo 7. apríla 1961 - Tzv 6/61)

Vojenský obvodový súd uznal obvineného voj. z. sl. vinným všeobecným ohrozením podľa § 192 ods. 1 a 2 písm. b) tr. zák., pretože 25. júna 1960 okolo 20.00 hod na umyvárni svojho útvaru počínal si pri praní obleku a zakúrení do pece tak neopatrne, použil pri zakúrení benzín, v dôsledku z pece vyšľahnutými plameňmi sa zapálil po podlahe rozliaty benzín a došlo k požiaru, ktorý zničil celý objekt a ohrozoval aj objekty ďalšie. Pri tomto požiaru bola na materiáli spôsobená škoda vo výške 40 590,66 Kčs a na budove podľa odhadu asi 84 000 Kčs.

Pokiaľ ide o náhradu škody, bolo v zmysle § 244 ods. 2, 3 a 4 tr. por. s použitím § 258 obč. zák. rozhodné, že obvinený je povinný nahradiť poškodenému vojenskému útvaru z ním uplatňovanej škody čiastku 10 000 Kčs a to v mesačných splátkach po 200 Kčs, splatných vždy každého 15. v mesiaci, začínajúc mesiacom nasledujúcim po skončení vojenskej základnej služby. S prípadnými ďalšími nárokmi bol poškodený útvar odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných. Ďalší

poškodení boli so svojimi nárokmi na náhradu škody odkázaní na konanie vo veciach občianskoprávných. Tento rozsudok sa stal právoplatným.

Najvyšší súd k sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho súdu uvedený rozsudok zrušil vo výroku podľa § 244 ods. 2, 3 a 4 tr. por., pokiaľ ním bolo s použitím § 258 obč. zák. rozhodnuté, že obvinený je povinný nahradiť poškodenému vojenskému útvaru z ním uplatňovanej škody čiastku 10 000 Kčs a to v mesačných splátkach po 200 Kčs, splatných vždy každého 15. v mesiaci, začínajúc mesiacom nasledujúcim po skončení vojenskej základnej služby, a podľa § 244 ods. 2, 3 a 4 tr. por. a čl. 51 písm. c) služobného predpisu MNO ev. zn. Zákl.-3-3 vyslovil, že obvinený je povinný nahradiť poškodenému vojenskému útvaru sumu 2400 Kčs v mesačných splátkach po 200 Kčs, splatných vždy každého pätnásteho v mesiaci, začínajúc prvým mesiacom nasledujúcim po skončení vojenskej základnej služby. So zbytkom svojho nároku poškodený vojenský útvar odkázal na konanie vo veciach občianskoprávných.

Z odôvodnenia:

Predseda Najvyššieho súdu v sťažnosti pre porušenie zákona namieta, že obvinený spôsobil škodu z nedbanlivosti pri plnení služobných povinností a preto pri rozhodovaní o nahradení spôsobenej škody bol súd 1. stolice povinný stanoviť povinnosť obvineného v zmysle čl. 51 písm. c) predpisu Zákl.-3-3, teda podstatne menšou sumou než to v navrhnutom výroku určil. Preto predseda Najvyššieho súdu navrhol, aby Najvyšší súd rozhodol rozsudkom, že napadnutým rozsudkom vo výroku už uvedeným bol v neprospech obvineného porušený zákon v ustanovení § 244 ods. 2 tr. por. a čl. 51 písm. c) služobného predpisu MNO ev. zn. Zákl.-3-3 a aby ďalej postupoval podľa § 296 tr. por.

Zákon bol porušený.

Podľa § 244 ods. 2 tr. por., ak súd uzná obžalovaného vinným, prizná poškodenému nárok na náhradu škody voči obžalovanému, ak nárok a jeho výška sú výsledkami trestného pokračovania odôvodnené. Ináč odkáže poškodeného na konanie vo veciach občianskoprávných.

V súdenom prípade bola splnená len prvá podmienka možnosti použiť ustanovenie § 244 ods. 2 tr. por. a to, že obvinený bol uznaný vinným. Druhú podmienku t. j. odôvodnenosť nároku a jeho výšky rozhodujúci súd nespĺnil. Súd 1. stolice totiž vôbec neprihliadol pri úvahách o možnosti výroku v zmysle § 244 ods. 2 tr. por. k služobnému predpisu MNO „Konanie o náhradách za škody“ ev. zn. Zákl.-3-3, ktorý vydal minister národnej obrany podľa § 11 zák. č. 88/1952 Zb. s účinnosťou od 1. 1. 1960. Vzhľadom na to, že tento predpis bol vydaný na základe zákonného zmocnenia (§ 11 zák. č. 88/1952 Zb.) je treba ho považovať za obecný predpis, ktorým je viazaný i vojenský súd pri rozhodovaní o náhrade škody spôsobenej vojenskej správe príslušníkom ČSLA trestnou činnosťou až na prípady, keď vojak spôsobil škodu úmyselne alebo v opilosti.

V tejto trestnej veci nešlo ani o úmyselnú trestnú činnosť ani o trestnú činnosť spáchanú pod vplyvom alkoholu, ako to vyplýva už z výroku o vine napadnutého rozsudku. Naopak, z celého prípadu je naprosto jasné, že obvinený spôsobil vojenskej správe škodu trestnou činnosťou z nedbanlivosti. Vzhľadom na to, že uvedený služobný predpis rozoznáva pri spôsobení škody z nedbanlivosti prípady, keď škoda nevznikla pri plnení služobných povinností (služobných úloh) od prípadov, keď sa tak stalo pri plnení týchto povinností či úloh a podľa toho potom určuje rozsah povinnosti k náhrade škody, bolo treba, aby už súd 1. stolice vyriešil v záujme správnosti rozhodnutia v zmysle § 244 ods. 2 tr. por. aj túto otázku. Z trestného spisu sa dá v tomto smere zistiť, že obvinený po skončení opravy zvereného mu nákladného auta, chcel si večer vyprať cvičný oblek, aby ho mal pripravený do služby a pri tomto praní spôsobil požiar. Tieto okolnosti prípadu svedčia o tom, že činnosť obvineného nie je možné považovať za takú, ktorá nemá s výkonom služby v širšom zmysle toho slova žiadnu súvislosť, ale práve naopak to, čo robil, bolo v záujme služby. V dôsledku toho bolo

treba uvedenú činnosť obvineného, pri ktorej konal neopatrne a spôsobil požiar, považovať za činnosť súvisiacu s plnením služobných povinností a použiť pri stanovení povinnosti k náhrade spôsobenej škody čl. 51 písm. c) uvedeného predpisu.

Podľa čl. 51 písm. c) predpisu Zákl-3-3, ak spôsobí vojak škodu z nedbanlivosti pri plnení služobných povinností (služobných úloh) nesmie výška škody presiahnuť v jednotlivom prípade sumu rovnajúcu sa 2400 Kčs u poddôstojníkov a mužstva základnej služby (v zálohe na cvičení).

Vzhľadom na toto ustanovenie nemal súd 1. stolice v danom prípade stanoviť povinnosť obvineného nahradiť spôsobenú škodu vo výške väčšej než 2400 Kčs. Keď potom určil túto výšku na 10 000 Kčs z celej poškodeným útvarom nárokovanej čiastky 30 490,66 Kčs a vôbec neprihliadol uvedený predpis, ako bol povinný, porušil predmetným výrokom svojho rozsudku v neprospech obvineného zákon v ustanoveniach § 244 ods. 2 tr. por. a čl. 51 písm. c) predpisu Zákl.-3-3, ako to bolo správne uvedené v sťažnosti pre porušenie zákona.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok v časti uvedeného už výroku podľa § 244 tr. por. a keďže mal všetky predpoklady pre konečné rozhodnutie veci, rozhodol sám o nároku poškodeného útvaru spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohoto rozsudku. Najvyšší súd nenašiel dôvody [čl. 51 písm. d) predpisu Zákl-3-3] pre ďalšie zníženie sumy 2400 Kčs a tak určil povinnosť obvineného náhradu škody v uvedenej výške, pričom umožnil obvinenému zaplatiť túto sumu v splátkach po skončení vojenskej základnej služby vzhľadom na to, že počas tejto služby nemá možnosť túto sumu zaplatiť.